

Medische Nieuwsbrief nr. 6 Oktober 2007

Voor u ligt een nieuwe 'Medische Nieuwsbrief'. Deze Nieuwsbrief bundelt relevante actualiteit - nieuwe wetgeving, beleidsmaatregelen, publicaties e.d. - m.b.t. het recht op gezondheidszorg voor mensen zonder wettig verblijf of met een precair verblijf. Deze Nieuwsbrief wordt ad hoc uitgegeven. Wij hopen dat deze info een hulp kan zijn voor uw dienstverlening.

De Medische Nieuwsbrief is een gemeenschappelijk initiatief van het Oriëntatiepunt Gezondheidszorg Oost-Vlaanderen, Medimmigrant regio Brussel en het Ondersteuningspunt Medische Zorg van het Antwerps Minderhedencentrum De Acht. (adresgegevens zie einde Nieuwsbrief).

Inhoud

1. Nieuws uit de sector	1
(Toegang tot) gezondheidszorg	1
Medische aspecten inzake verblijf	2
De sociale rechten van zieken met een precair of zonder wettig verblijf.....	3
2. Wetgeving en rechtspraak	4
3. Beleidsvoorstellen en -ontwikkelingen	4
4. Nieuws uit de regio Brussel	4
5. Publicaties	4
6. Studiedagen.....	5
7. Varia	5
8. Meer info	6

1. Nieuws uit de sector

(Toegang tot) gezondheidszorg

De regeling van medische kosten voor asielzoekers die niet verblijven in het opvangcentrum of opvanginitiatief waaraan ze zijn toegewezen

In onze [vorige nieuwsbrief](#) las u dat Fedasil tussenkomt voor de betaling van de medische kosten voor de asielzoekers die niet in de toegewezen opvangcentra verblijven (= no shows). Met de [omzendbrief van 7 mei 2007](#) engageert Fedasil zich om ook tussen te komen voor de medische kosten van de no show-asielzoekers die niet verblijven in de toegewezen opvangplaatsen van de partnerorganisaties van Fedasil. De betrokkene of zorgverstrekker moet vooraf een requisitoir (= betalingsverbintenis) vragen bij de Cel Medische kosten van Fedasil. Indien dit vooraf niet mogelijk was, moet een attest van hoogdringendheid toegevoegd worden aan de facturen. Voor de no show-asielzoekers die toegewezen zijn aan een LOI, zullen de LOI's de aanvragen van de no show-asielzoekers, tot het ten laste nemen van medische kosten, in ontvangst nemen en eventueel een betalingsverbintenis afleveren. De LOI's zullen ook verder de zorgverleners betalen en kunnen de kosten vervolgens van de POD Maatschappelijke Integratie terugvorderen

Contactgegevens: Fedasil, Cel Centralisatie Medische Kosten, Kartuizerstraat 21, 1000 Brussel
tel. 02/213 43 00 (Franstalig: 02/213 43 25), fax 02/213 44 12, e-mail medic@fedasil.be.

Instructies van de POD Maatschappelijke Integratie (POD MI) voor OCMW's / ziekenhuizen in verband met het nagaan van verzekeringsgegevens van buitenlandse cliënten / patiënten

Voor personen die zich aandienen in een ziekenhuis zonder verzekeringsgegevens dient te worden nagegaan of zij (nog) verzekerd zijn. Deze en andere belangrijke (gewijzigde) informatie is terug te vinden in de update (maart 2007) van het [POD-MI informatiedocument](#) 'de medische bewijsstukken'.

Niet EU-burgers die visumplichtig zijn hebben voor het bekomen van een visum meestal een reisverzekering afgesloten voor dringende medische zorgen en/of spoedbehandelingen in het ziekenhuis. Het is belangrijk om hiermee rekening te houden wanneer men de 'behoefte' van de betrokkene nagaat.

Voor EU-burgers en andere niet-visumplichtige burgers (clandestien of met een tijdelijk verblijf als toerist) geldt de onderstaande regeling:

A. De personen die *wettig* in ons land verblijven (statuut E) en die komen uit landen die *niet visumplichtig*¹ zijn (EU-landen of Europese landen van buiten de EU zoals Kroatië, Monaco, San Marino, Vaticaanstad, Zwitserland, Liechtenstein, Noorwegen, IJsland of niet-Europese landen zoals bvb. Argentinië, Australië, Canada, VSA, Marokko,...):

- Deze personen moeten wel een geldige identiteitskaart of paspoort kunnen voorleggen. Voor personen komende uit deze landen die zich aanbieden in het ziekenhuis zonder verzekeringsgegevens moet het ziekenhuis de regionale dienst van de Hulpkas voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (HZIV) contact laten opnemen met de verbindingsorganen van deze landen. De HZIV doet dit door middel van het formulier E107. Dit verbindingsorgaan gaat na of betrokkene al dan niet aangesloten is bij een ziekenfonds of verzekering in eigen land. Het ziekenhuis zal hiervan via de HZIV een schriftelijk bewijs krijgen. Dit schriftelijk bewijs moet bij het dossier gevoegd worden ten behoeve van inspectie. De lijst van bestaande verbindingsorganen kan u opvragen bij astrid.declippel@mi-is.be of wim.pierle@mi-is.be
- Er is niet voor alle landen die niet visumplichtig zijn een verbindingsorgaan, maar wel voor alle Europese landen (Bulgarije, Roemenië, Moldavië en Rusland uitgezonderd) en Turkije, Algerije, Marokko en Tunesië. Voor bijvoorbeeld een Roemeen kan er geen verbindingsorgaan gecontacteerd worden en is het bewijs van niet-verzekering beperkt tot een schriftelijk bewijsstuk waarbij de betrokkene verklaart geen verzekering te hebben.

B. De personen die *clandestien* in het land verblijven (statuut D) en zich aandienen zonder verzekeringsgegevens:

- Als deze personen komen uit een land met verbindingsorgaan (zie hierboven), dan moet het ziekenhuis via de HZIV het verbindingsorgaan contacteren en het schriftelijke bewijs moet voor controle bij het dossier van het OCMW gevoegd worden.
- Als een persoon reeds langer dan een jaar clandestien in België verblijft, mag er van uitgegaan worden dat betrokkene geen verzekering (meer) heeft en is er geen bewijsstuk nodig. Het OCMW moet zich wel op concrete gegevens kunnen baseren om te concluderen dat de persoon al langer dan een jaar clandestien in België is (bvb. een huurcontract, bewijs van schoollopen van de kinderen, medische consultaties, afspraken op het OCMW,...). Deze concrete gegevens moeten in het dossier terug te vinden zijn.

Medische aspecten inzake verblijf

Het bekomen of behouden van een legaal verblijf omwille van medische redenen

Sinds 1 juni 2007 bestaat het 'art. 9, lid 3' (= aanvraag tot het bekomen van een machtiging tot verblijf omwille van humanitaire, o.a. medische redenen) niet meer.

Mensen die nu omwille van ziekte een wettige verblijfsstatus wensen te bekomen of behouden, kunnen dit doen via [het art. 9ter](#) van de Verblijfwet. Voor de louter humanitaire redenen is dit het [art. 9bis](#).

Het nieuwe art. 9ter richt zich tot de vreemdeling die lijdt aan 'een ziekte die een reëel risico inhoudt voor zijn leven of fysieke integriteit of een reëel risico inhoudt op een onmenselijke of vernederende behandeling wanneer er geen adequate behandeling is in zijn land van herkomst of verblijf'. Deze personen kunnen een machtiging tot verblijf aanvragen. Een dergelijke aanvraag wordt ingediend bij de Dienst Vreemdelingenzaken, Humanitaire Regularisaties - Sectie 9ter', World Trade Center, Tower II, Antwerpsesteenweg 59 B te 1000 Brussel. Actualisaties kunnen verzonden worden naar bovenstaand adres of fax: 02/274.66.71.

Wij verwijzen u door naar onze websites voor informatieve teksten en/of (meertalige) folders.

¹ Een lijst van landen waarvan de inwoners een visum nodig hebben vindt u op www.dofi.fgov.be, rubriek grenscontrole en daar de rubrieken visum en visumplicht.

Duidelijke diagnose is verplicht en bespoedigt de aanvraag tot medische regularisatie

In het kader van een aanvraag tot machtiging van verblijf om medische redenen, is het van groot belang om de ziekte te benoemen en te beschrijven in de medische attesten die aan de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) bezorgd worden. Dit is in het belang van de patiënt, want de besluitvorming gebeurt minder snel wanneer het dossier enkel een vage beschrijving van de ziekte bevat of de vermelding dat het om een levensbedreigende chronische infectie gaat. Bovendien vereist [het Koninklijk Besluit](#) (art 7) betreffende [het nieuwe art 9ter van de verblijfwet](#) dat de vreemdeling een medisch getuigschrift en alle nuttige inlichtingen aangaande zijn ziekte overmaakt. Het is ook belangrijk [een uitgebreid medisch attest](#) aan [het typeattest van de DVZ](#) toe te voegen. De ja/nee-antwoorden op de vragen die in het typeattest van DVZ gesteld worden, zijn vaak onvoldoende om een beslissing te kunnen nemen, waardoor kostbare tijd verloren gaat.

Gezinsherenigers met een niet-EU-burger moeten een ziekteverzekering afsluiten en een medisch attest voorleggen

Sinds 1 juni 2007 moet een aanvraag gezinshereniging met een niet-EU-burger drie extra stukken bevatten: een [ziekteverzekering](#) voor de ganse familie, een bewijs van voldoende [huisvesting](#) en het [geneeskundig getuigschrift](#).

Het feit dat de vreemdeling die vervoegd wordt over een ziektekostenverzekering beschikt die de risico's in België voor hem en zijn familieleden dekt, kan op de volgende manieren worden bewezen:

- Ofwel toont de aanvrager het bewijs dat de vreemdeling die vervoegd wordt over een ziektekostenverzekering beschikt die de risico's in België voor hem en zijn familieleden dekt (minimale duur: 3 maanden - minimale dekking: €30.000).
- Ofwel toont de aanvrager een attest van de mutualiteit waarbij de vreemdeling bij wie men zich komt vervoegen, is aangesloten. Dit attest bevestigt dat het voor de familieleden mogelijk is om zich vanaf hun aankomst op het Belgisch grondgebied aan te sluiten.

In het kader van een verzoek tot gezinshereniging - artikelen 10 en 10bis - legt de wet als voorwaarde voor de ontvankelijkheid op, dat een medisch attest, dat aantoonde dat de aanvrager niet lijdt aan één van de ziekten die in punt A van de [bijlage van de wet van 15/12/1980](#) worden opgesomd, wordt overgemaakt.

De sociale rechten van zieken met een precair of zonder wettig verblijf

Diverse wijzigingen in de verblijfwet (15/12/1980) en de opvangwet hebben belangrijke gevolgen voor asielzoekers

Sinds 1 juni 2007 bekijken de (nieuwe) asielinstanties een asielaanvraag niet enkel in het licht van de vluchtelingenconventie (Conventie van Genève en Protocol van New York), maar wordt ook nagegaan of de asielzoeker recht kan hebben op het Statuut van Subsidiaire (bijkomende) Bescherming. Wanneer een asielzoeker wettig het land is binnengekomen en steun verzoekt ('bed, bad en brood'), dan zal hij in regel gedurende de eerste 4 maanden opgevangen worden in een federaal opvangcentrum.

De website www.vreemdelingenrecht.be geeft meer informatie over de diverse verblijfsprocedures, onder meer de vernieuwde [asielprocedure](#). Er bestaat ook een handig [schema](#) over deze procedure.

Meer informatie over de vernieuwde regeling inzake de opvang van asielzoekers is te vinden op www.fedasil.be. De specifiek medische gevolgen van deze opvangregeling worden weergegeven in ons geactualiseerde overzicht over gezondheidszorg en verblijfsstatuten en een samenvatting daarvan (zie onder 5. Publicaties).

De gevolgen van de nieuwe asielprocedure op de maatschappelijke dienstverlening

In [de omzendbrief van 22 augustus 2007](#) scheidt de POD MI meer duidelijkheid over de gevolgen van de nieuwe asielprocedure (asiel en subsidiaire bescherming) op de maatschappelijke dienstverlening. De omzendbrief verduidelijkt wat de impact van de hervormingen is voor de OCMW's. Het recht op maatschappelijke dienstverlening tijdens de asielprocedure en na afloop van de procedure wordt toegelicht, net als het recht op maatschappelijke dienstverlening voor personen die een asielaanvraag indienden vóór 1 juni. Ook de terugbetaling van medische en farmaceutische kosten voor asielzoekers die aan een LOI zijn toegewezen en de bevoegdheid van de OCMW's komen kort aan bod in de tekst.

2. Wetgeving en rechtspraak

Vanaf 1 januari 2008 hebben niet-begeleide minderjarigen recht op een ziekteverzekering

Vanaf 1 januari 2008 hebben niet-begeleide minderjarigen (met en zonder wettig verblijf) recht op een ziekteverzekering zoals geregeld in de [Wet van 13 december 2006](#) en het [KB van 3 augustus 2007](#) (BS 17 augustus 2007). De dienst voor administratieve controle van het RIZIV is belast met de uitwerking van de bewijsmiddelen die de niet-begeleide minderjarigen moeten voorleggen aan het ziekenfonds om een inschrijving te bekomen.

3. Beleidsvoorstellen en -ontwikkelingen

Suggesties voor een regeerakkoord

Medimmigrant, het Ondersteuningspunt Medische Zorg, het Oriëntatiepunt Gezondheidszorg Oost-Vlaanderen, het VMC en Artsen zonder Grenzen formuleerden enkele elementen voor het regeerakkoord inzake zieke vreemdelingen met een precair of zonder wettig verblijf. [Dit document](#) bevat enkele korte suggesties voor een vlotte en effectieve toegang tot een kwalitatieve gezondheidszorg voor mensen zonder wettig verblijf, de begunstigen van de opvangwet en minderjarigen alsook over het recht op OCMW-steun voor mensen die verkeren in een situatie van medische overmacht.

4. Nieuws uit de regio Brussel

Nieuw op de website van Medimmigrant

- Het [jaarverslag 2006](#)
- Een tekst over de [medische zorgen aldus de opvangwet](#) en een tekst over de regeling inzake gezondheidszorg voor asielzoekers
- [Meertalige](#) folders inzake het [verblijf om medische redenen](#) (medisch visum - kort uitstel van vertrek - machtiging tot verblijf owv. medische redenen)
- Een actualisatie van het schema met [rechtspraak 'ocmw-steun voor ernstige zieken' - 'het bekomen of behouden van een verblijf omwille van medische redenen'](#)
- Een tekst over de [diverse \(medische\) formaliteiten die voldaan moeten zijn om een visum te bekomen](#) met bijzonder aandacht voor het medisch attest en het bewijs dat men over een ziektekostenverzekering (kan) beschikt of kan beschikken
- Verder vindt u ook alle [nieuwe regelgeving](#) inzake de medische aspecten van verblijf, opvang en toegang tot gezondheidszorg van onze doelgroep onder de rubriek 'wetgeving'

DMH op de website van de Brusselse OCMW's

Via de [website van de 19 Brusselse OCMW's](#) kan u meer info vinden over 'dringende medische hulp'.

5. Publicaties

Update overzicht Gezondheidszorg en Verblijfsstatuten met samenvatting

Medimmigrant, het Ondersteuningspunt Medische Zorg, het Oriëntatiepunt Gezondheidszorg Oost-Vlaanderen en het VMC hebben een update gemaakt van het [overzicht 'gezondheidszorg en verblijfsstatuten'](#). Het overzicht bevat de verschillende verblijfsstatuten en hieraan gekoppeld het recht op ziekenfonds aansluiting, sociale hulpverlening en de regeling van de medische kosten. In de begeleidende tekst vindt u meer informatie over de inhoud, voorwaarden en de procedure van de regeling inzake de medische kosten die van toepassing is op de opvangstructuur, het OCMW, het ziekenfonds of de betrokkene zelf (via zijn garant en /of een privé-verzekering). U kan dit overzicht en [de samenvatting](#) hiervan terugvinden op de websites van de vier organisaties.

Denkpistes in de aanpassing van de procedure 'dringende medische hulp'

De Koning Boudewijnstichting werd vanuit verschillende hoeken geïnformeerd over de knelpunten in de procedure 'dringende medische hulp'. Daarom vroegen ze aan de heer Steven Bouckaert (Instituut Vreemdelingenrecht KU-Leuven) om op basis van een aantal interviews, een [discussienota](#) op te stellen met daarin verschillende voorstellen tot vereenvoudiging en/of hervorming van de huidige regeling inzake dringende medische hulp. Op 26 juni 2007 werd de nota besproken tijdens een rondetafelgesprek bij de Koning Boudewijnstichting met de verschillende betrokken actoren (o.m. OCMW's, artsen, ziekenhuizen,

ziekenfondsen, ngo's, RIZIV, FOD Maatschappelijke Integratie). Het [verslag van de rondetafel](#) zal overgemaakt worden aan de bevoegde minister.

Informatiegids Foyer

De Foyer gaf een [informatiegids voor mensen zonder wettig verblijf](#) in Brussel uit. U kan deze NI/Fr-talige gids bestellen bij foyer@foyer.be (€0,90 + verzendingskosten) of gratis downloaden.

Onderzoek Médecins du Monde

Médecins du Monde heeft [een vergelijkend onderzoek](#) gedaan naar de toegang tot gezondheidszorg voor mensen zonder papieren in 7 Europese landen, waaronder België.

De psychologische impact van (langdurig) verblijf in open centra voor asielzoekers

Sandra De Jongh maakte in opdracht van Vluchtelingenwerk Vlaanderen een [licentiaatsverhandeling](#) over de psychologische impact van (langdurig) verblijf in open centra op asielzoekers.

6. Studiedagen

Studiedag "Begeleiding op 'vreemde' maat"

Op woensdag 21 november 2007 organiseert de dienst Opvang Asielzoekers (Rode Kruis-Vlaanderen), een studiedag "[Begeleiding op vreemde maat](#)", psychosociale hulpverlening aan asielzoekers: "samenwerken aan draagkracht". Tijdens deze studiedag zal Ines Keygnaert de resultaten toelichten van het participatief onderzoek "preventie van geweld tegen vluchtelingen in Europa", uitgevoerd door het ICRH. Daarnaast belicht Luc Quintyn, adviseur-expert-psy bij het CGVS, de medisch-psychologische problemen van kandidaat-vluchtelingen. Verder kunnen we kennismaken met "goede praktijken" en methodieken uit de diverse sectoren die met asielzoekers werken. Iedereen die beroepshalve in contact komt met asielzoekers is welkom. Locatie: De Factorij, Huart Hamoiriaan 136 te Schaarbeek. De deelnameprijs bedraagt €40.

Netwerkdag Seksuele Gezondheid en Diversiteit

Op dinsdag 23 oktober organiseert Sensoa de [Netwerkdag 'Seksuele Gezondheid en Culturele Diversiteit'](#). Het doel van de netwerkdag is om deelnemers te laten kennismaken met nieuw onderzoek, nieuwe methoden en preventiemateriaal, ervaringen uit te wisselen en toekomstige samenwerkingsverbanden voor te bereiden.

Vorming over seksualiteit, anticonceptie, HIV/SOA en veilig vrijen voor nieuwkomers

Sensoa geeft een vorming over hun voorlichtingspakket voor anderstalige en laaggeschoolde nieuwkomers over seksualiteit, anticonceptie, HIV/SOA en veilig vrijen, genaamd Idriss. In deze opleiding leert men verschillende methodieken om met dit pakket aan de slag te gaan.

De vorming gaat door op 6 en 13 november 2007 - 9u30-16u30, in de Meersstraat 138d te Gent. Ze kost €120, Idriss-pakket en broodjeslunch inbegrepen. Graag inschrijven bij vorming@sensoa.be of 09/221 07 22.

Studiedag 'Netwerking werkt'

[De studiedag 'Netwerking werkt'](#) probeert een antwoord te geven op enkele knelpunten in de hulpverlening aan asielzoekers en vluchtelingen (doorverwijsproblematiek, gebrekkig hulpverleningsnetwerk, onvoldoende aandacht voor interculturaliteit en diversiteit,...). In plenaire lezingen en workshops wordt dieper ingegaan op het belang van netwerking en samenwerking tussen diensten in functie van een kwalitatieve en gedeelde zorg voor vluchtelingen. Hierbij komen de ervaringen binnen de drie pilootregio's (Antwerpen, Brussel en Gent-Eeklo-Deinze) rond 'psychosociale hulpverlening aan vluchtelingen en asielzoekers' aan bod.

De studiedag gaat door op vrijdag 14 december van 9u tot 16u30 in De Factorij, Huart Hamoiriaan 136 te Schaarbeek. De deelnameprijs bedraagt €15.

7. Varia

Folders Omnio-statuu

Het Omnio-statuu is bedoeld voor mensen die aangesloten zijn bij een ziekenfonds en in een moeilijke financiële situatie verkeren. Wie het OMNIO-statuu krijgt, moet minder uit eigen zak betalen voor de meeste medische verzorging. Het RIZIV stelt folders over deze regeling ter beschikking in het Nederlands, Frans en Duits. Deze zijn verkrijgbaar in de postkantoren en via communication@riziv.fgov.be.

8. Meer info

Oriëntatiepunt Gezondheidszorg Oost-Vlaanderen

Meld- en Informatiepunt voor asielzoekers en mensen zonder wettig verblijf

p/a ODiCe vzw, Dok Noord 4 - hal 25, 9000 Gent - tel. 09/267 66 46 - fax 09/267 66 44

info@orientatiepunt.be; www.orientatiepunt.be

Elke werkdag van 13u tot 16u, behalve op woensdag van 9u30 tot 12u30

Het Oriëntatiepunt Gezondheidszorg Oost-Vlaanderen is enkel telefonisch en schriftelijk bereikbaar. Dit initiatief is het resultaat van een samenwerking tussen het Oost-Vlaams Diversiteitscentrum (ODiCe vzw) en de Provincie Oost-Vlaanderen.

Medimmigrant

Gaucheretstraat 164, 1030 Brussel - tel. 02/274 14 33 - fax 02/274 14 48

info@medimmigrant.be; www.medimmigrant.be

ma en vr van 10 - 13u en di van 14 tot 18u

Medimmigrant is enkel telefonisch en schriftelijk bereikbaar. Uitzonderlijk is een afspraak op het secretariaat mogelijk.

Dit initiatief is mogelijk met de steun van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Ondersteuningspunt Medische Zorg

Van Daelstraat 41, 2140 Borgerhout - tel. 03/270 33 36 - fax 03/235 89 78

medischezorg@de8.be; www.medischezorg.be

Het Ondersteuningspunt Medische Zorg is telefonisch en schriftelijk en uitzonderlijk op afspraak bereikbaar en is een initiatief van het Antwerps Minderhedencentrum De Acht.

odice

VLAAMSE
GEMEENS-
CHAPSCO
MMISSIE